

VÝSKUMNÝ PROJEKT FLL 2012

„Senior Solutions“ – „Riešenia pre seniorov“ – chcú byť nezávislí,
zapájať sa do spoločnosti, udržiavať kontakty

Nájdite si svojho seniora

Vašou úlohou v tomto ročníku FLL je vyriešiť problém, s ktorým sa stretávajú seniori. Každý tím si najskôr musí nájsť svojho seniora, čiže osobu ktorá má aspoň 60 rokov.

Neviete ako si vhodného seniora nájsť? Tu je niekoľko rád:

Každý z vás nech sa poobzerá vo vlastnej rodine, po priateľoch a známych. Berte do úvahy starých rodičov, susedov, obyvateľov o ktorých sa stará opatrovateľská služba, starších majiteľov podnikov, či babičky, ktoré sa starajú o vnúčatá. Urobte si zoznam seniorov, ktorých ste našli. Ako dobre každého z nich poznáte?

Zamyslite sa nad nasledujúcimi otázkami:

- Staráte sa dobrovoľne o nejakého staršieho človeka?
- Nachádza sa vo vašom okolí klub dôchodcov?
- Sú vo vašom okolí aktivity, školy, alebo spoločenské podujatia pre seniorov?

Prezrite si zoznam každého člena tímu. Porozprávajte sa o tom, ako by sa Váš tím mohol s týmito ľuďmi skontaktovať. Bývajú v blízkosti? Môžete sa s nimi osobne porozprávať? Telefonicky? Posielať si s nimi elektronickú poštu alebo bežné listy? Zistite ako vyzeral život keď boli deťmi, tínedžermi a mladými dospelými ľuďmi.

Spoločne ako tím vyberte jedného seniora a požiadajte ho o spoluprácu pri práci na projekte. Majte na pamäti, že nie každý, koho požiadate, vám s projektom bude vedieť pomôcť. Ak dostanete odpoveď: „Je mi ľúto, ale neviem vám pomôcť“, tak radšej požiadajte niekoho iného. Váš tím sa môže rozhodnúť pracovať aj so starším človekom, ktorý je všeobecne známy alebo populárny.

Nájdite problém

Zoznámte sa so svojim seniorom. Povyzvedajte sa o jeho alebo jej živote, minulosti a ťažkostiach s ktorými sa dnes starí ľudia musia popasovať. Môžete mu/jej položiť napríklad takéto otázky: Kedy ste sa narodili? V čom bol vtedy život iný? Kam ste chodili do školy? Čo ste sa učili? Aké ste mali (alebo máte) povolanie? Čo ste robili radi, keď ste mali 10, 25, 40 rokov a čo ste robili radi pred rokom? Je niečo z toho dnes zložitejšie? Prečo? Čo by vám dnes mohlo zjednodušiť život?

Pamätajte na to, že každý človek chce, aby sa s ním jednalo s rešpektom a ani seniori nie sú výnimkou. Zistite, čo sa vášmu seniorovi na starobe páči a naopak, čo sa mu/jej zdá dnes ťažšie. Váš senior vám môže porozprávať aj o ťažkostiach, s ktorými sa stretávajú jeho/jej známi alebo rodinní príslušníci v rovnakom veku. Tu je zopár príkladov vecí, s ktorými mávajú starší ľudia ťažkosti:

- Zotavenie sa z úrazov
- Používanie nových technológií
- Zapamätanie si niektorých vecí (dátumy, kedy brať lieky, vypínanie sporáku)
- Udržovanie sa v kondícii
- Nájdanie nových záľub a príležitosti na zábavu osamote i v spoločnosti iných
- Spravovanie svojich financií
- Zabezpečenie denných potrieb — jedla, domácich potrieb, liekov, oblečenia
- Komunikácia s rodinou, priateľmi, lekármi a ľuďmi vo svojom okolí

Vyberte si jednu z ťažkostí o ktorých hovoril váš senior a zistite si o tom čo najviac. Čo je príčinou ťažkostí? Akým spôsobom sa s týmto problémom seniori vysporiadávajú dnes? Pracujú nejakí vedci alebo inžinieri na zjednodušení týchto ťažkostí? Pokúste sa nájsť odpovede použitím rozličných zdrojov, napríklad správ, kníh, časopisov, webstránok. Informujte sa u rôznych odborníkov vo svojom okolí. Použite akékoľvek výskumné prostriedky, ktoré máte k dispozícii. O svojej práci si robte systematické záznamy, aby ste zdroje takto získaných informácií ako i postup na vašom projekte vedeli vždy riadne doložiť a zdôvodniť.

Pri riešení ťažkostí vášho seniora vyhľadajte nejakého odborníka, ktorý nejakým spôsobom pracuje na ich odstránení. Pracuje tento vedec, lekár, alebo inžinier s novými technológiami? V čom inom spočíva jeho výskum? Je to sociálny pracovník, aktivista, alebo zdravotník, ktorý pracuje na nových programoch a formách pomoci starším alebo postihnutým ľuďom? Môžete sa s takýmto odborníkom spojiť a zistiť viac?

Navrhňte inovatívne riešenie

Keď ste si zvolili problém pre svoj tímový projekt, vašou úlohou je nájsť nejaký spôsob, ako by ste opísané ťažkosti zľahčili. Navrhňte také inovatívne riešenie, ktoré nejakým spôsobom zlepší život seniorov. Buď vylepšíte niečo, čo už existuje, využite to nejakým iným spôsobom, alebo vymyslíte niečo celkom nové. Preskúmať existujúce riešenia nestačí, to je len začiatok vášho projektu. Budú sa seniori vďaka vášmu návrhu cítiť rešpektovanejšie? Budú môcť ľahšie robiť veci, ktoré majú radi alebo potrebujú? Akým spôsobom vaše riešenie pomôže seniorom, aby boli nezávislí, zapájali sa do spoločnosti a udržiavali kontakty?

Rozmýšľajte a pracujte spoločne, diskutujte, nebojte sa povedať nahlas aj bláznivé nápady – možno práve jeden z nich vás inšpiruje k perfektnému inovatívnemu riešeniu! Čo by sa dalo urobiť novým spôsobom? Čo by sa dalo zlepšiť? Čo všetko treba zabezpečiť, aby sa vami navrhnuté riešenie mohlo uskutočniť v praxi? Kvalitné riešenie si bude vyžadovať všetku predstavivosť a vynaliezavosť členov tímu, využite ju! Riešenie vám napokon môže pripadať také jednoduché, že sa budete sami čudovať, prečo problém doteraz nikto neodstránil.

Predvedzte svoju prácu ostatným

O probléme, ktorý ste riešili a o vašom riešení dajte vedieť čo najširšiemu publiku. Je na vás, akú formu si zvolíte. Urobte prednášku, vytvorte webstránku, zahrajte scénu, vyrobte komiks, pesničku alebo plagát. Rozdajte letáky, napíšte básničku alebo príbeh.

Porozmýšľajte, kto sú ľudia, ktorým vaše riešenie môže pomôcť. Ako ich môžete o svojom projekte informovať? Predvedzte svoj výskum a riešenie aj ďalším seniorom, právnikom, lekárom, inžinierom alebo združeniam, ktoré sa vašim problémom už zaoberajú. Komu by o vašom riešení povedal váš senior? Akým spôsobom môžete svojmu publiku vysvetliť v čom spočíva váš problém a navrhnuté riešenie? Zdieľajte svoje riešenie vážne alebo veselo, jednoducho alebo zložito, záleží iba na vašich tvorivých nápadoch.

Predved'te svoje riešenie na turnaji

Ak sa chcete na zúčastniť na turnaji, pripravte si prezentáciu o probléme a jeho riešení pre odbornú porotu. Prezentácia môže obsahovať plagáty, premietanie na projektore, modely, multimediálne zosrihy a akýkoľvek výskumný materiál. Zanechá prezentácia vášho tímu dojem, na ktorý si porota spomenie ešte aj rok po súťaži?

Cenu za najlepší projekt získa ten tím, ktorý najlepšie zvládne nasledovné:

1. Predstavte seniora, ktorého si váš tím vybral (senior na turnaji nemusí byť prítomný).
2. Opíšte problém, ktorý sa váš tím rozhodol riešiť.
3. Vysvetlite svoje inovatívne riešenie.
4. Dokumentujte, akým spôsobom ste svoju prácu prezentovali vo svojom okolí.
5. Dodržte požiadavky na prezentáciu:
  - Prezentáciu predved'te naživo, môžete použiť akékoľvek médiá, ale iba na obohatenie živej prezentácie.
  - Zapojte všetkých členov tímu, každý člen tímu musí mať v prezentácii svoju rolu.
  - Prezentáciu pripravte a predved'te bez pomoci dospelých osôb pred uplynutím časového limitu päť minút.